

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám földszint (Arany Bika-bérház). — Telefon: 113 (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám. Arany Bika-bérház) földszint. Telefon: 113 (7 mellékállomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

A Kisgazda Párt hatalmas seregszemléje volt a debreceni Aratóünnep

Tildy Zoltán köztársasági elnök: Hirdetem a becsületes dolgozó milliók testvéri egységét
Dinnyés Lajos miniszterelnök bejelentette az új választásokat és nagyjelentőségű kijelentéseket tett a belpolitikai helyzetről

Dobi István: A parasztság nem mehet jobbfelé, de a baloldali politika vállalása mellett nem mehet jobban balra sem

Minden várakozást felülmúlt arányaiban és jelentőségében a debreceni Aratóünnep. A Független Kisgazda Párt hatalmas seregszemléje volt ez a megmozdulás és bizonyította, hogy a Hajdúság, Debrecen és a Tiszántúl népének nagy többsége töretlenül áll a Kisgazda Párt zászlaja mellett. A megkapó külsőségeken túl a lelki erők megnyilvánulása, az eszmék tisztasága, rendíthetetlen szolgálata érződött ki a hatalmas ünnepség minden mozzanatából. Tizezrek és tizezrek tettek hitet ismételtén a párt célkitűzései mellett.

Nagy jelentőséget nyújtott a debreceni ünnepnek, mely az új kenyérnek szólott, a köztársasági elnök, a miniszterelnök és a pártelnök részvétele és megnyilatkozása. Ezek a kijelentések maradandó nyomot hagynak a magyar milliók lelkében és mutatják az utat, melyen járunk kell. Tildy elnök a magyar dolgozó milliók testvéri egységét hirdette. Ugyancsak fontos kijelentéseket tett a nap további aktusain, a Tildy kollé-

gium avatásán és a Magyar Jugszláv Társaság alakuló közgyűlésén. Dinnyés Lajos miniszterelnök közel egyórás nagy beszéde az időszerű kérdésekről és a politikai helyzetről adott tiszta képet és megjelölte a módokat, melyek révén reális kül- és belpolitikát folytathatunk és a kormányzat a magyar nép boldogulását biztosíthatja. A legutóbbi válság okainak és előzményeinek feltárása után a miniszterelnök itt jelentette be az új választásokat és sok homis hűszelével szemben a magyar demokrácia megerősítésének céljait tűzte ki. Dobi István államminiszter, pártelnök a Kisgazda Párt eredeti programjának keretében szólott a párt követendő útjáról. Mind ezek a nagyjelentőségű kijelentések a belső béke, a demokratikus megerősítés, külpolitikai és belpolitikai helyzetünk tisztázását célozták és bizonyára nagyban hozzájárulnak a nyugodt és eredményes kormányzás biztosításához, a koalíciós együttműködés zavartalan-ságához.

Szín pompás felvonulás

Felejthetetlen szépségű felvonulással kezdődött Debrecen nagy napja. Vasárnap reggel a város apraja nagyja a főterre sietett és tömött emberszögek lepék el az út két oldalát. A váróháza előtt emelvény volt, vele szemben katonai és rendőrszázad zenekarokkal helyezkedett el.

Reggel 9 órakor megkondult a Rákóczi harang, jelezvén az ünnep kezdetét. Néhány perc múlva megérkezett Dinnyés Lajos miniszterelnök és kísérete, akiket a tömeg lelkes éljenzéssel fogadott. A miniszterelnök az emelvény első sorában foglalt helyet, mellett az egyik oldalon Kéthly Anna, a nemzetgyűlés alelnöke, a Szociáldemokrata Párt képviselője, a másik oldalon Horváth Márton képviselő, a Kommunista Párt kiküldöttje.

Az emelvényen foglalt helyet a nagy számban megjelent kisgazdapárti képviselők és a vendégek, kiknek sorában ott volt Szabó Kálmán polgármester, Torma Kálmán alispán, Szabó István kommunista képviselő is.

Küldöttségileg képviseltette magát a helyi szovjet katonai parancsnokság, megjelent Hósev Mihály debreceni szovjet konzul is. A Kisgazda Párt női tagjai és leány-csoportjának tagjai nagyrészt nemzetgyűlésen jelentek meg.

A felvonulást rendőri lovaszaksz nyitotta meg, majd a MAV zenekar következett s ettől kezdve csaknem két óráig keresztül hém-pölyögtek a Kisgazda Párt vidéki szervezeteinek különböző csoportjai.

A felvonulás színes képei taps és sírözés között váltakoztak. Nemzetiszínű zászlóerdő nyitotta

ség is sok emberét küldte el. Nagyszerű volt a hajdúhadházai felvonulása, a téglások sem maradtak el.

Közben megérkezett Ortutay Gyula kultuszminiszter, aki szintén helyet foglalt az emelvényen Ory István főispán üdvözlése után.

A továbbiakban a nagylétszámú által hozott hatalmas búzaszörű kellett mely hatást, a hosszúpályiak felvonulása is nagyon szép volt.

Fél 11 órakor díszjel harsant fel, jelezve, hogy a köztársasági elnök megérkezett. A fogadtatás idejére megállt a felvonuló menet. Tildy elnök Mihályi Ernő tájékoztatói miniszterrel érkezett. Amint az elnök kiszállt kocsjából, hatalmas éljenzés hullámzott végig. Az elnök és kísérete elépelt a díszszázadok előtt, melyeknek zenekari között a Himnuszot játszották. Dinnyés miniszterelnök és Ory István főispán fogadták az elnököt aki azután az emelvényen foglalt helyet és végignézte a további felvonulást, amj szemmel láthatólag igen meggyerle tetszését.

Egymásután jöttek azután Nyirábrány, Vámospércs, Egyek, Hajdúszámon színes csoportjai. Festői látványt nyújtott a sáránidák magyarruhás leánycsoportja, Bagamér, Hajdúbájos, Balmazújváros, Tiszacséce, Kaba is kitettek magukért. Nádudvar népes küllőtségén kívül magyarruhás lányok képviseltek. Ekkor már gyalogos csoportok következtek, akik vonatokon érkeztek. Nádudvar, Püspökkladány, Derecske nagy csoportot küldött.

Ujabb fogadtatási aktus iktató-dott bele a menet felvonulásába. Szviridov szovjet altábornagy, a SZEB elnöke érkezett magasrangú szovjet tisztek kíséretében. Vele jött Zamerecz vezérőrnagy, Budapest szovjet katonai parancsnoka.

Dinnyés miniszterelnök üdvözölte Szviridov altábornagyot, aki azután szintén az emelvényre ment és itt üdvözölte Tildy elnököt.

Azután továbbhém-pölyögött a felvonulás. Dorogiak, nánásiak, a többi, csaknem minden hajdumegyei község felvonulói jöttek, közöttük volt az aratólegények búzakoszorú csoportja, akiket nagy taps fogadott. Szviridov altábornagy is tapsolt a megkapó csoportnak.

Majdnem 11 órát mutatott a Kistemplom órája, amikor véget ért a lovas, szekeres és gyalogos felvonulás. Hozzávetőleges számítások szerint közel harmincezer ember jött be erre az ünnepnapra Hajdu megyéből, Bihar és Szabolcs egyes részeiből. A felvonulásról Reményi József névszavakkal adott tájékoztatást.

A főteret beláthatatlan tömeg lepte el. Közel százezer főre tehető az az emberáradat, amely a felvonulókól és a debreceni résztvevőköl adódott össze.

A tömeg azután megindult az ünnepség színhelye, az Arany Bika felé De alig mozdulhatott előre pár lépést, mert tulajdonképpen egészen a Nagytemplomtól a vármegyeháziág embererdő borított be minden talpalattnyi helyet. A szekerek ezrei pedig a környező melékutcákon és külsőségeken táboroztak.

Zászlóavatás

Az ünnepség kezdetét megelőzően a felekezetek szerinti templomokban istentiszteletek voltak, s ezek során mutatták be a küldöttségek a Párt gyönyörű új zászlaját Isten házában. A Kistemplomba Dózsa György ment a zászlóvivőkkel, ahol Uray Sándor lelképásztor mondott ünnepi beszédet. A Szent Anna utcai ró-

mai katolikus templomban Molnár János prépost plébános kérte Isten áldását az új zászlóra amelyet azután a Petőfi téri felvonulási gyülekező helyre vitt a küldöttség.

A Független Kisgazda Párt gyönyörű új zászlót kapott a debreceni női tagozattól, ennek felavatása történt meg a nagy szabású felvonulás után. Magyarruhás lányok vitték fel a zászlót a díszemelvényre. Erdekes összetalálkozás volt az egybeforodó eseményeknek, hogy pont abban a pillanatban kapcsolt be a budapesti rádió, mely az ünnepségekről kétórás közvetítést adott. Poluhár István nyújtott nagyszerű, hangulatos közvetítést.

A zászlóanyai tisztelet Bajcsy-Zsilinszky Endréné töltötte be, akit Tóth Erzsébet lelkes szavakkal üdvözölt. Esután a köztársasági elnök odajárult a zászlóhoz és befűtötte rudjába az első szöveget. Sorra járultak ezután a zászlóhoz Dinnyés Lajos miniszterelnök, Dobi pártelnök, Implom, Ferenc főtitkár és Ory István főispán s lelkes jellemzők kíséretében bevették a zászlószöveget. A párt különböző tagozatai nevében Csobal Klára, Kovács Róza, Zs. Nagy Margit és Süttő Ibolya nemzetiszínű szalagokat kötöttek a zászlófejre. Végezetül Bajcsy-Zsilinszky Endréné zászlóanya kötött szalagot a zászlóra, melyet a debreceni szervezet nevében Ory István pártelnök vett át. Fel-emelő aktus közben a Kisgazda Párt vegyeskara adott elő ének-számokat.

Az Új Kenyér ünnepe

A zászlóavatás után az Új Kenyér ünnepe következett. A fotóriporternek hada foglalt állást és filmezte, fényképezte ezt a beláthatatlan emberáradatot. Valami felejthetetlen látványt nyújtott, amint a Himnuszra lekerültek a kalapok és hajadonfóvel vigyázz állásban a férfiak és nők tizezrei és tizezrei áhítatos lélekkel énekeltek a magyar nemzeti imádságot.

Az Új Kenyér ünnepét Busi Rólint debreceni kisgazda sziv-ből jövő és emelkedett szellemű beszéde nyitotta meg, mely azzal végződött: — Adjon az Isten minden magyarnak Bort, Buzát, Bekességet.

Beszéde végeztével átnyújtott a köztársasági elnöknek egy buzakalászt, egy szép fehér kenyéret és egy kulacsot.

A tömeg nagy éljenzése közben Tildy elnök megszegette a kenyeret és felmutatta a népnek. Ez a jelenet is nagy éljenzést

váltott ki. Az elnök aztán józueven evett a kenyérből, majd a kor-mány tagjainak is adott egy-egy szeletet.

Tildy elnök beszéde

— A magyar ember mindig különös meghatódással veszi kezébe egy esztendői munkájának és reményességének gyümölcsét: az új kenyéret. Öröm is van ilyenkor az ér-zéseli között és hála, hogy munkája és reményessége nem volt hiábavaló, nem hiába szántott, nem hiába vetett, nem hiába virrasztott gondolatban, nappal és éjszakán a sar-jadó vetés fölött. Aldás szállott a munkára, a veretékcsöppekre. A reményesség bizonyossággá vált: magtárba csorog a piros búzaszem, hogy egy esztendőre megint bizto-sítsa a kenyeret a további dolgozó ember számára.

— Az új magyar kenyér láttán ebben az esztendőben több az örö-münk, melyebb a hálánk, mint ed-dig. Inséges, nehéz esztendőkön mentünk át. Vezetőink vaktsága és vétké országunkra és népünkre rá-

Ezt követelőleg Tildy elnök a mikrofonhoz lépett és nagyhatá-sú beszédet mondott:

záfűtötte a háború pusztítását és értékeinket a fasizmus hordáinak szabad prédájává tette. Emlékez-zünk a súlyos és nehéz hónapokra, amikor az elpusztított országban a dolgozó millióknak éhezve és le-rongyolódva kellett új életet kez-dezni, romot takarítani, s megindí-tani a munkát a romok helyén. Még előtte vannak az emberle-tti küzdelem megrázó képei, amelyeket akkor láttam s amely-ekre mindig meghatottan fogok vissza-gondolni. Látom a városok népét hosszú sorokban kigyózni az országúton. Mentek kenyér után, hogy hazavigyék annak éltető da-rabjait otthon kűzködő és dolgo-

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTÓL,
Simonffy utca 1/b.

zó hozzátartozóknak és emelt gyomokéknak. Látom a hősies hejtyiflúg örök emlékezetes példát. Gyarak, bányák munkásainak küzdelmét az élet megindításáért, az értelmiségi rétegek nyomorúságát, de látom a hitet és a bizalmat is, amely a szenvedés mélységében ébredt az építész irányuló akaratot.

A kenyér ünnepe ma és a jövőben is szeretném, ha népnél, az egész magyar társadalom nem leledzene meg az igaz és nyomorúság Mejeről, hogy jobban tudja megbecsülni azokat az eredményeket, amelyeket versitéken dolgozó Hainak köszönhet az élet minden területén, ahol ezek az eredmények a munka és a munka dicsőségét hirdetik. A mai napon az ország a föld fiait lele fordul a mély együttérzéssel körbeöleli őket. Tudjuk, hogy parasztságunk és a föld között örök szövetség van. A föld népe mindig hűséges volt és mindig hűséges marad a barázdákhoz, a rendelt időben mindig készen áll a munkára. Ezt a szövetséges új magyar világnak, demokráciának csak megerősítette azzal, hogy a termő magyar földet örök és változhatatlan tulajdonú azok kezébe adta, akik azt két kezükkel megművelik. A nagy történelmi elhatározás idején a régi világ emberei vészhegyekkel próbálták megakadályozni, hogy a százados perben a nemzet döntést hozzon. Már az elmuljt két esztendő is hatalmas cáfolatot adott ezekre a rémhírekre. Nincs műveletlen földünk és jól vannak megművelve földjeink. Ahol az időjárás kedvező volt, szép termést takarítottunk be ezen a nyáron.

Itt, Debrecenben, a felszabadított város első szabadságünnepeén született meg a földreforma — folytatja beszédét Tildy Zoltán elnök. Születésénél magam is itt voltam a most jöszök, hogy ugyanitt a kenyér ünnepeén találkozhasson újra a magyar föld népével.

A föld népének itteni nagy veregésében sem feledkezhetünk meg azokról a dolgozókról, akik az élet és a munka más területén hasonló hűséggel végzik a maguk feladatát. Azokról, akik gyárüzemek zajos és forró munkahelyein termelik az élet más nélkülözhetetlen javait, munkaszükségleteket, vasúti berendezéseket, a gépeket, ruhát, a szöveti minden mást, ami nélkül nincs civilizáció. — A bányák mélyén dolgozókról, akiknek munkája nélkül minden terület megállana, — hivatalosokból, kórházak, a szellem, tudomány, művészet munkásságáról és értékeiről, akiknek tevékenysége rendezett életünket biztosítja, egészségünket óvja, vagy életünket szebbé és gazdagabbá teszi. Úgy érzem, hogy ma, amikor a föld népe nekik is átnyújtja jelképesen az életet adó kenyeret, a munka és a dolgozók egységének himnuszát száll a magamba. Mindnyájan érezzük és megértjük, mennyire egyaránt vagyunk utalva, s életünk teljesességéhez mennyire szükséges mindannyiunk munkája. A kenyér ünnepe hadd hirdesse senki is a becsületesen dolgozó munkások testvéri egységének szükségességét. Becsüljék meg egymást és egymás munkáját. Közös erővel segítsék egymást a munkában és védjék meg bárkivel és házműnyen erővel szemben egymás emberi és munkásjogait. A dolgozóknak ez az egysége biztosítani fogja az egész nemzet felemelkedését, demokráciánk szabadságát, megfizethetőségét, s egy jobb, a dolgozóhoz méltó ember; életintézését.

Szerde az országban megindult az aratás. A föld népe betakarítja az életet. Több is jobb kenyér kerül a dolgozók asztalára. Az élet új árama indul meg mindent. Több lesz az életör és több a bizalom a jövőben. Köszönjük ezért ma az egész ország a barázdák népeit ószi, testvéri köszönettel. Legyen áldás ezen a népen, s legyen áldás munkája eredményén, a magyar kenyéren.

NEUWIRTH üzlet MEGNYILT
MARK ház, Szent Anna- és Piac-utca sark.
 Karton kapható.
 Árak:
 Napozó ——— 6.50
 Női sokni ——— 4.50
 Fűdőruha ——— 18.36
 Férfi ing ——— 21.50

A Független Kisgazda Párt nagygyűlése

Az Új Kenyér ünnepe Tildy elnök beszédével ért véget. Horvath Lajos elnöksége az elnök megindító szavait.

Azután a politikai gyűlés vette kezdetét. A hatalmas emelvény zsufoltság megtelt, lent a téren a nagy melegben az embererdő kitarított és feszült érdeklődéssel hallgatta a beszédeket.

Öry István pártelnök mondott

Dinnyés miniszterelnök beszéde

A szabadsággal és függetlenségi gondolattal egybeforrt város falai között — így kezdte igen nagyjelentőségű beszédét Dinnyés miniszterelnök — a kenyér ünnepeére jöttünk egybe. Köszönjük az Egék Urának, hogy megadta sokat szenvedett népünknek ez évben is a mindennapi kenyeret, melyet még ma is, két esztendővel a véres háború után, a föld annyi sok táján nélkülöz az emberiség. Mikor országunk legnagyobb pártja, a Független Kisgazda Párt itt seregszemlét tart, hitet teszünk, hogy Kosuth szellemében akarjuk és fogjuk járni a magyar utat, hogy sok megpróbáltatás és megaláztatás után egy jobb és békésebb élet alapjait rakhassuk le független és szabad hazánk földjén.

Az ezeréves per előtti! Győzött a népi Most a magyar népnek kell döntenie jövő soráról, nem úgy, mint azelőtt, amikor aránylag kisszámú kiváltságos réteg irányította hazánk sorsát. A demokrácia azt jelenti, hogy a magyarság minden fiának nemcsak kötelességei, hanem jogai is vannak. És a magyar parasztság, midőn jogait követeli, a kosuthi demokráciához tér vissza, melyet évszázadon keresztül népünk vezetői annyiszor elárultak és cserbenhagytak. Kullogtunk az események után. A huszadik század azelőtt csomó, a demokrácia és a szocializmus is ezért találtak sikert "fűlékre".

Az 1920-as évek vezető politikusai visszalopták közéletünkbe a millenium kézagányos, feudális urait és Bécs felé pislogó államférfijait. Ezek később felfedezték Berlint és Berlin utáni sóvárgásunk oly nagy gyá fejlődött, hogy a nemzetet teljesen a tauton örület karjába dobták. Csatáért tették hazánk földjét, fővárosát is! Mikor már úgy látszott, hogy minden elveszett, mikor teljesen sötét lett a magyar égbolt, akkor Kelet felől tört át felénk a felhőkön át az életet adó nap sugar és jötték a felszabadító szovjetországi seregek, melyek nagy anyag- és vöráldozatokat ártán szabaddították meg kezünket a fasizmus bilincseitől. E történelmi időkben Debrecen lett a központja az újjáépülő demokrátiás Magyarországnak.

Most érkezett el a nagy lehetőség!

Az elmuljt két esztendő óta a nemzet az újjáépülés és fejlődésnek olyan magyar útját járta meg, mely kivirta az egész világ elismerését. Meg kell állapítani, hogy minél nagyobb eredményeket ért el az újjáépítés és fejlődés, ugyanolyan mértékben nőtt a politikai életben és a közéletben a régi magyar betegség: a pártoskodás és a széthúzás. A Független Kisgazda Párt ott harcolt mindenkor az első sorban a fasizmus és azok zsoldosai ellen. Tudatában történelmi felelősségének, őszintén és becsületesen szolgált és szolgálja ma is a koalíciót, mert tudatában van annak, hogy a

megnyitó beszédet, údvözölvén a köztársasági elnököt, a miniszterelnököt, a minisztereket a vendégeket, államtitkárokat, a diplomáciai kar jelenlévő képviselőit és a nagygyűlés minden résztvevőjét.

Letkes eljenzés és taps közepette lépett a mikrofon elé Dinnyés Lajos miniszterelnök és nagy-szabású, minden kérdésre kiterjedő beszédét mondott.

mai súlyos időkben egy párt sem vállalhatja egymagában sem a munka elvégzését, sem a felelősséget!

Az összeesküvőkről

Sajnos, a felszabadulási időkben, amikor pártunk újjáéledt és megkezdte szervekedését, az elmuljt rezsim sok levezített zsoldosa lopakodott be soraink közé, csak azért, hogy zavart keltsenek, meggátolják pártunk munkáját és szolgálják a reakciót. Képviselelő mandátumokat, vezető állásokat szereztek, híreket költöttek, gazdagodtak, míg a parasztság milliói verejtékeztek és dolgoztak. Mi kezdettől fogva kétkedéssel néztük a Gordon Ferencak, Saláták, Jaczkók és Hám Tiborok demokrácia és népieljes magartartását a pártban. Mi, akik Gaál Gasztonnal és Tildy Zoltánnal a pártunk alapítói közé tartozunk és harcoltuk a magunk harcát a legnehezebb időkben is, sajnos hiába tiltakoztunk ezeknek a törtétknek kártékony munkája ellen, mert

Kérdezzük meg a népet!

A külföldi sajtóban, rádióban és újságokban megjelent rém- és álhírek már lecsillapodtak. Sajnos ezzel egyidőben a helpolitikai életben olyan jelenségek mutatkoznak, amelyek szélsőségesek, hogy ismét a nép elé álljunk, hogy választás során kérdezzük meg a népet, hogy mit akar? Az elmuljt hetek bebizonyították, hogy nincs olyan megpróbáltatás, nincs olyan erő, amely pártunknak a sorait gyengíteni tudja! Pártunk önállóságát és teljes függetlenségét ezentúl is meg fogjuk úgy őrizni, ahogyan azt husz éven keresztül megőriztük. Az elkövetkezendő választásokon is teljesen külön listával fogunk indulni! A Függetlenségi Frontba tömöriült pártok az a törekvése, hogy a választások során egymással szemben ne használjanak erős hangot és emiatt ne élezzék ki az ország kárára a választási

Milyen lesz az új választási törvény?

A meglévő választójogi törvény csak egy választásra volt törvénybeiktatva. Szükséges tehát egy új választójogi törvény törvénybeiktatása! Az új választójogi törvénnyel kapcsolatban kijelentem, hogy az semmiféle jogfosztást nem fog tartalmazni. Az új választójogi törvény majdnem olyan lesz, mint az 1945-ös választójogi törvény volt és egy embernek a szavazati jogát sem fogjuk korlátozni. Lényegileg csak olyan irányban lesznek eltérések, hogy a kitaléptésre kerülő svábok választójogát töröltetjük a névjegyzékből és a képviselők számát csökkentjük. Ennek a kis országának nincs szüksége annyi képviselőre, amennyi ma a nemzetgyűlésben ül. Teljesen légből kapottak és alaptalanok azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy itt százszázalékos szándékozik a kormány megfosztani választójogától. Hasonlóképpen a

az akkori pártvezetőségnek ok voltak a kedvencei. Ezek a politikai lakólok és szélhámosok a végén összeesküvést szőttek nemcsak a magyar demokrácia, hanem maga a magyar nép ellen is, amikor örületükben bele akarták vinni a nemzetet ismét újabb tragédiába. Amikor Európa egyik legirigyeltebb országa lettünk, akkor táruult fel az összeesküvés és akkor kezdődött meg kiszűkösüket azok, akik

viszessétek a nép bizalmával és a saját érdekeiket nézték és nem a nemzetét. A pillanatnyi dermedés után pártunk számot vetett és megállapította, hogy az egész összeesküvés néhány lelkiismeretlen kalandor akciója és megállapította azt is, hogy akik háttámadták pártunkat, demokráciánkat, hazánkat és népünket, azok jelentős többségében nem a nép fiait voltak, hanem olyanok, akiket a reakció szült, a korrupció nemzett és az egyéni önzés hívott életre! A Kisgazda Párt életéről bizonyítja az, hogy a legrovidebb idő alatt oldotta meg a válságot. A Sors akarata és a koalíciós pártok bizalma engem állított a kormány élére. Lemérem az eseményeket és erőltetéseket és előre tudtam, hogy milyen nehéz feladatra vállalkoztam. De vállaltam a kormányelnökséget, mert úgy éreztem, kötelességem volt vállalni. A kötelesség és nem az egyéni érdek állított erre a posztra, mert úgy érztem, hogy most sem törtétem semmiféle rang és pozíció után.

valasztási törvény?

reakció rémhírterjesztői és szegénylegényei találták ki azt a mesét is, hogy a választásokon csak előre meghatározott pártok indulhatnak. A választásokon minden párt résztvehet, amelyik az 1945. évi választási törvényben előírt kötelekkel rendelkezik. A választás tiszta és szabad lesz! Mindenki arra a pártra adhatja le szavazatát, amelyik meggyőződésének legjobban megfelel. Ne álljon fel tehát senki a bujtogatásnak és áhírtejesztésnek, hogy itt erőszakos és ál-választás lesz! Felesleges ide hivatalos külföldi megfigyelőket hívni! Felesleges mert aki be akar jönni az országba és személyes tapasztalatot akar szerezni az ország helyzetéről, hangulatáról, az eeddi is szabadon bejöhethet és ezután is bejöhethet. Amikor az új kormány megalakult, megam voltam az, aki nemcsak lehetővé tettem, de kértem is a kül-

valasztási törvény?

reakció rémhírterjesztői és szegénylegényei találták ki azt a mesét is, hogy a választásokon csak előre meghatározott pártok indulhatnak. A választásokon minden párt résztvehet, amelyik az 1945. évi választási törvényben előírt kötelekkel rendelkezik. A választás tiszta és szabad lesz! Mindenki arra a pártra adhatja le szavazatát, amelyik meggyőződésének legjobban megfelel. Ne álljon fel tehát senki a bujtogatásnak és áhírtejesztésnek, hogy itt erőszakos és ál-választás lesz! Felesleges ide hivatalos külföldi megfigyelőket hívni! Felesleges mert aki be akar jönni az országba és személyes tapasztalatot akar szerezni az ország helyzetéről, hangulatáról, az eeddi is szabadon bejöhethet és ezután is bejöhethet. Amikor az új kormány megalakult, megam voltam az, aki nemcsak lehetővé tettem, de kértem is a kül-

Varrógép, korékpár csiadás

Horváth Tibor mérnök, Hunyadi u. 12.

Hőforrás vizet

fürdéshez és mosáshoz házhoz szállítok. Megrendelhető tiszteletdíj nélküli áruházaiban és 247. telefonon.

Vigszínház

mozi
 Debrecenben először a minden eddigit felülmúló új Tarzan-film:
Tarzan New-Yorkban
 Az izgalmas, a kalandok, a bravurok filmje!
 Előadások:
 4.30, 6.30, 8.30 órákor.

APOLLO MOZI

Abhat és Castello a világ filmbeltes kelencsjei szórakozás és vízió emorikál bulizók
 Bocsánat, hogy élünk
 Előadások: Pál 5, Tel 7 és Tel 9 vasár. és ünnepnap de 11-kor is
 Telefon: 104

földi sajtó képviselőit, hogy mindenki, aki csak akar, jöjjön be az országba, hogy saját szemével győződjön meg az elterjesztett hírek valótlanágáról.

Aki a föld magántulajdönt megszüntetésé, a nemzet sírját ásná meg!

A kormányának ninesen titkoltálaja és nyitán, őszintén leszógozem már bemutatkozó beszédemben is, hogy a kormány a magántulajdon elve alapján áll. A földreforma néhány ezer nagybirtokos helyett közel egymillió új paraszti birtokost teremtett, tehát közel egymillió új magántulajdönt. Ha a kormányzatnak olyan elgondolásai lettek volna, hogy kolhozokat akart volna felállítani, akkor nem lépett volna a földreforma útjára. Hagyjunk felvégre ezekkel a mesékkal! Vegyük tudomásul, hogy ami egyik országban jó, az a másik országban használhatatlan. A magyar paraszti a földért egyzredéves harcot folytatott és az a kormányzat, amely a föld magántulajdon elvét meg akarja szüntetni, nemcsak a saját, hanem a nemzet sírját ásná meg. A kormányának éppen az a szándéka és terve, hogy az újjáéledt elindítsa és megerősítse és a paraszti birtokosok összességének minél jobb életfeltételeket biztosítson. Akik engem ismernek, tudják, hogy magam is gazdember vagyok és a föld szerelme. En is ragaszkodom úgy a rögöz, mint bárki más! A föld nekem is mindent jelent. Hűszem és vallom, hogy nekem is itt áinam és halmom kell a ez a tudat erősebben él bennem mindennél. Hűszem politikai pályámon pedig csak áldozatot hoztam és önzetlenül szolgáltam a magyar népet és a magyar demokráciát. Most is ezt akarom tenni és ezt teszem is. A rágalmazók, a kishitűeknek pedig csak azt üzenem, minél inkább odaállítanak a támadások célpontjába, annál jobban, erősebben tudom és érzem, hogy helyes és jó úton járok. Ne féltsek tehát tőlem és a kormánytól a parasztságot, a magántulajdönt az aszfaltgazdák és a politikai akarnokok! A kritikát szívesen veszem, de a kákán csomókoresésnek ma nincs semmi értelme, de nincs is itt az ideje. Ha tőbhet ér egy kapavágás, egy tágla beépítése szög szónoklatnál. Áldozatp válalása nélkül gazdasági életünk ismét belezuhanna abba a káoszba, amelynek legszörnyűbb réme az infláció.

A fizetések és státusok rendezése kapcsán különösen fontosnak tartom a bírói státusz rendezést, mert a független és anyagi gondokkal nem küzdő bíró a fundamentuma, az alapja állami életünk tisztaságának és ezen az úton lehet legalkeresekben felvinni a harcot a korrupció ellen.

A legelső választások után, amely valószínűleg még az új hor előtt fog megtörténni, továbbra is a koalíció szellemében kívánja folytatni újjáépítés munkáját a kormány. A demagógiát, a felelőtlen lefecsélt és a felelőtlenkedést meg kell szün-

tetni. Nem engedhető meg és magam sem engedhetem meg, míg a kormány élén állok, hogy a parasztságot és a munkásságot szembeállítsák egymással. A polgárság szervesen kapcsolódik bele természetesen ebbe a nagy építő munkába, mert csak így oldhatók meg a ránk váró nagy feladatok.

Hála és köszönet Sztálin generalisszimusznak

A békeszerződés ratifikálása előtt állunk. A nemzetközi jog szerint a hadifoglyok hazaszállítása csak a békeszerződés ratifikálása után szokott megkezdődni. A magasabb humanizmus és igaz emberbaráti szar-

retet nyújtani meg abban a tényben, hogy hadifoglyaink hazaszállítása már a békeszerződés ratifikálása előtt megkezdődhetett. Hála és köszönet a Szovjetunió vezetőinek, elsősorban Sztálin generalisszimusznak, hogy lehetővé tette véreink időelőtti hazatérését.

„Add meg a mi mindennapi kenyérünket” — így imádkozik a hívő lélek az Égek Urához mindennap. És most, midőn a magyar kenyér ünnepén jelképesen megszemélt a magyar föld idej termését, a magyar kenyér, a magyar életet, kívánom, hogy a magyar kenyér mindenkinek, aki dolgozik jusszon, mindenki egyen belőle. (Lelkes éljen és taps.)

Dobi István beszéde

Dobi István államminiszter a Kisgazda Párt országos elnöke mondott figyelmet keltő beszédet. Beszéde elején ismertette a Kisgazda Párt politikáját. Hangsúlyozta, hogy mint a Kisgazda Párt országos elnöke, teljes mértékben átérzi a felelősséget.

Két kérdésre kell válaszolni, mondotta, bízhat-e a nép a Kisgazda Pártban és van-e a Pártnak létjogosultsága az 1945. őszén tartott választásokon nem egy ridegen meghatározott realpolitika kapta a szavazatok többségét, hanem valami közös bizonytalanság, amiben benne volt a békési radikalizmus, de sok minden egyéb is, amitől az Isten óvott volna meg bennünket. Ma is sokan vannak közöttünk, akik nem akarják megérteni, hogy megváltozott, a régivel össze nem hasonlítható új világban csinálnak politikát.

Amikor a választások után a kormányzás megkezdte munkáját, akkor vettük észre, hogy a Kisgazda Párt nem eléggé alkalmas egy céltudatos, erős határozott politika vitelére. Nemcsak Budapestben voltak válságok, hanem vidéken is. A Kisgazda Párt emberei a régi módszerekkel politizáltak és emiatt igen sok értékes pozíciót veszített a párt. Átmeneti idő volt ez a két esztendő és ezt a párt nem jól használta fel, de a párt olyan volt, mint a mögötte álló tömeg és ezért senki sem tehet szemrehányást a másjknak. Nemesak a képviselői csoportból vittek el a választások 50 embert, hanem a tömegekből is elváltak azok, akik a Kisgazda Pártban a reakció támaszát, a régi uri világ, a grófok és bankárok elnyomó korszakának feltámasztóját vélték megtalálni.

A bajokon túl vagyunk!

A bajokon túl vagyunk és most végre kézzelfogható előnyökhöz és eredményekhez érkezhünk. A munkások a Kisgazda Párttól mostmár ne féljenek sem a köztársaságot, sem a demokráciát, sem a munkaadóikkal szemben elért, kiverkedett jólétet. Jó szövetségeseik leszünk harcainkban és megértő szövetséges társakat keresünk bennük a parasztság és értelmiségi tömegei számára.

A parasztság hagyománytisztelő, de nem reakciós, szabadságszerető hátor, de nem esztelen, ellene van minden zsarvárnak, tehát politikai képviseletét nem bízhatja csak olyan pártra, amelyiktől jellegzetes tulajdonságainak megfelelő országvezetést remélhet. Egyesek politikai játékaira nem lehet építeni a mezőgazdasági tömegek jó, vagy rossz sorsát.

A parasztság nem mehet jobbfelé, mert ott világgözpontjai csakútcaba kerülne. Ezt senki kedvéért nem teszi meg, de a baloldali politika vállalása mel-

lett nem mehet balraabb sem, mint ahogy hagyományaink, természetünk és vágyaink megfellel. A demokrácián belül fegyvertársa, szövetségese az országépítésben és a nép felemelésében a marxista pártoknak, de ő maga nem marxista. Az ország egyetlen bankjárt sem szándékoszik hősihalált halmi a politikai csatatéren de ragaszkodik a magántulajdon korszerű formájához. Megérti hogy a nagy vagytonokat ellenőrizni, a termelői hitelszervezeteket és a föld mélyébe rejlő javakat — mert azok mindanyunké — államosítani kell, de sohasem tudná elfogadni, hogy a dolgozó kis ember szerény keretek közötti vagyon szerzésbe akár az állam, akár más beleszóljon.

Hangsúlyozta azután a korrupció kiirtásának szükségességét, majd megállapította, hogy a Kisgazda Pártnak meg van a létjogosultsága, mert a felsorolt elveket ő képviseli a legtisztábban a politikai pártok között.

Mindenki ügyeljen arra, hogy a pártban a megbízható régi harcosok legyenek a vezetők és a képviselők, s akkor a párt eljut abba az állapotba, ahol megtámadhatatlan lesz és sokkal jobban fogja tudni érvényesíteni a maga akaratát, mint eddig, főleg az érdekvégszerveletek, az önkormányzat választások, a vagyondézsma és más a mezőgazdaságot érintő kérdésekben.

A választásokon a nép szavazni fog és mi gondoskodunk róla, hogy azokra a demokratikus érzelmű személyekre szavazzon, akiket a képviselőségre alkalmasnak talál. A jelölésük-nél döntő szava lesz a helyi szervezeteknek.

Dobi miniszter ezután a magyar értelmiséghez, tudósokhoz, írókhoz, művészekhez, orvosokhoz, ügyvédekhez, általában a polgársághoz felhívást intézett, hogy ne hagyják magára a politikában a parasztságot, mert ennek jóvátehetetlen következményei lennének. A parasztságban amúgy is van vágyódás, hogy a maga osztályának falai közé zárkózzék. A parasztság számon fogja tartani, kik maradtak vele szorongatottságai és nyugtalansága idején. A párt várja és hívja a pártha a kiskereskedőket és kisiparosokat is.

A külpolitikával kapcsolatban hangsúlyozta a miniszter, hogy a párt minden külpolitikai lépésével a békét fogja szolgálni. A végtelen hála érzésével fogadtuk — mondotta — Magyarországon a felszabadító szovjet hadsereget és el vagyunk ma is szánva, hogy hűségese barátai, megbízható szomszédai leszünk a Szovjetunióknak. Nem szűnt meg ragaszkodásunk azok iránt a nagyhatalmak iránt sem amelyek a Szovjetunió oldalán megmentették a világot Hitler-től. Sohasem mondunk le arról

a bizakodásról, hogy a nagyhatalmak között támadt viták gyorsan elrendeződnek. Szeretnánk, ha a nagyhatalmak és összes szomszédaink meg lennének győződve baráti érzésinkről és békés szándékainkról.

A Párt külpolitikája

A magyar parasztság nevében megköszönte Sztálin generalisszimusznak, hogy a magyarság iránt mutatott sok megértés és jószándék után most eljuttattak a magyar hadifoglyok tisztelet hazatételé. Kérte a jelenlévő Szviridov altábornagyot, hogy tolmácsolja köszönetét és egyúttal fejezze ki Sztálin generalisszimusz előtt azt a reményt, hogy a Kisgazda Párt egyik megbízható oszlopa Magyarország és a Szovjetunió barátságának. A világ többi demokratikus hatalmától és Magyarság minden szomszédjától barátságot, bizalmat, megértést kér a magyarság munkája, törekvései és a béke érdekében végzett fáradozásai iránt. A parasztság nevében igéri, hogy a magyarság igyekezn fog méltó lenni a világ népeinek jóindulatú segítségére.

Végül hangsúlyozta, hogy a párt mindig azon fog fáradozni, hogy a szabadság és függetlenség minél teljesebb, Magyarország népe minél gondtalanabb és gazdagabb legyen.

A Független Ifjúság nevében

Azután Csirke Ernő, a Független Ifjúság országos elnöke mondott lelkes beszédet. Vázolta a független ifjúság mozgalmát, célkitűzéseit, majd így szolt:

Ez a Péter Pál debreceni aratóünnep, félszázadéval a nagy szabadságév előtt, benne a magyar fiataloknak ez a hatalmas seregszemléje, melyből látható fiatalunk hite, akarata. — A világ előtt fényes bizonyítéka annak, hogy a magyar nép nem kifáradt, megöregedett nép.

Fiatalság, életképes, mely új évezred történelmének kialakítására képes. Ez a fiatalság, mely ilyen felemelő tud ünnepelni a magyar életet teremti buzföldeken és az élet minden más területén, valamint a demokrácia politikai szolgálatában olyan szívesen megállja a helyét, — nem vesztet el. Ha tudástok fejlesztésével a barázdákból fakadó életösztönökkel, megbontathatlan lelkiességekkel álltok az új nemzetalkotás zászlaja alá, bizton hihetjük, hogy a verejtékes magyar aratok meg ezer évig és az idők végtelenségéig magyarnak termelik az életadó kenyeret. (Éljen és taps.)

Úry István zárószavai

Úry István, helyi pártelnök mondott zárószavakat:

Ez a seregszemle — úgy mond — bizonyítéka annak, hogy a Kisgazda Párt él, erős, mert azon az úton halad, mely a szebb és boldogabb magyar élethez vezet.

Amíg a nemzetiszínű zászló a Ti kezetekben van — fordult a népsokaság felé, mely a rekkenő nap ellenére is kitartott —, onnan ki nem hull, addig biztosítva van, hogy szeretett hazánkban a jogrend és szabadság meglesz. A Kisgazda Párt megmutatta készségét, hogy mindennél előbbreválasszon tartja a megbékelést úgy bent, mint külföldön. Békés, baráti politikát kívánunk folytatni a körülöttünk levő államokkal, elsősorban a nagy Szovjetunióval, ugyanakkor kérjük a nyugati államok barátságát és segítségét.

A helypolitikában nálunk nélkül itt politikát csinálni nem lehet. Nem tűrünk erőszakot, a békés, megértő munkának vagyunk hívei és hogy ez így lesz,

arra biztosnak nekünk, hogy olyan színtiszta magyar emberek, mint Tildy Zoltán és Dinnyés Lajos állanak az élen és vezetnek bennünket. Nekünk, akiknek itt élünk, halmunk kell, nem mindegy, hogy milyen lesz a magyar jövő. Azt magunknak kell megteremtteni. A mi politikánk nem irányul senki meggyőződése ellen. Mi megmaradunk a magyar demokrácia alapján nyugvó politikánk mellett, mert ezen keresztül látjuk és akarjuk a magyar jövőt biztosítani. (Éljen és taps.)

Úry István bezárva a gyűlést, felszólította a népet, hogy énekeljék el a Szózatot, melynek felszólító hangja harsogva szálltak az ég felé.

Közébed

Délben a nagyerdei Vigadóban közébed volt. Úry István mondotta az első pohárköszöntőt és kérte Tildy elnököt, méritsen erőt e lelkes megmozdulásból az ország vezetéséhez. Isten áldását kérte az elnök úrra. Szabó Kálmán polgármester a város köszöntését tolmácsolta, üdvözölve a vendégeket.

Rékthly Anna költői szépségű beszédet mondott. Elmondotta: Kicsin jöttek végig Debrecenbe. Úgy érezte a forróság a frissen sültt magyar kenyér melegsé-

Népünnepély és lovasbemutató a Nagyerdőn

Délután 4 órakor a nagyerdei Stadionban több ezer főnyi lelkes közönség előtt népünnepélyt rendezett a Független Ifjúság. Az ötperces zápor elverte a port és hűtölte a levegőt, pompás környezetben folyt le a kintűnő műsor. Keskeny Lajos (Kaba) a hajdúmezei szervező vezetője tartott megnyitó beszédet, utána kezdetét vette a szemet-lelket gyönyörködtető műsor. Elsőnek a hosszúpályi szervezet tagjai mutattak be népi táncokat és halladajátékok igen ügyesen, majd a hajdúhadházi lányok guzsalys táncát kellett nagy elismerést. Igen nagy sikere volt a kabalai fiataloknak, golyátáncot mutattak be, meg kellett ismételnük és a hiradó filmre is felvette ügyes izes táncukat. Keskeny Lajos Kozma Andor: „A magyar paraszt” című versét szavalt a mély művészettel. Nagy sikert aratott Szakál Mária (Hajdúdorog) ügyes szolótánc. Sokat és szívesen tapsolt a közönség Nádudvar, majd Hajdú-böszörmény, Balmazújváros fiatalai és lányainak pompás táncuk után. Igen kedves és bájos volt 30 sárándi kislány tánc. Monostorpályiból 22 lány járt pompás kórtáncot és ügyes volt az egyékiek táncja is, sokat tapsolták őket a közönség. Kéri László Petőfi versét szavalt mély átérzéssel és nagy szavalókészségről tett tanúságot Urbán Erzsébet Egyekről. Papp Márta és Berényi I. (Ujfehértó) ügyesen, mutatósan táncoltak. Egyik legsikerültebb szám a derecskei lányoké volt, akik magyaros művészetet táncoltak, énekeltek két búzakoronát tartó líru körül. A nagy sikert bizonyítja, hogy újrzi-riok kellett. Puszkás Gyula versét szavalt nagy hatást kelte, majd a hencidaiak hangulatos népi táncszáma zárta be a sikerült népünnepélyt. Külön élmény volt Keményi József hírlapíró izes, közvetlen, kedélyes konferanra és bemonadgái, amellyel a számokat kísérte.

A Stadion közelében, a régi katonai lőtér helyén szépszámu közönség előtt pompás lovasbemutató volt. Először az egyes községek keltos fogatai vonultak fel, úgétésben, majd végtában hajtottak el a közönség előtt. A kintűnő loány, nagyszerű szerszám méltó elismerést váltott ki. Utána a hajdúszobozslóik kiváló lovasokból álló bandériuma mutatót be lovasjátékokat, karuzelt Bérés vezetése és tanítása nyomán. Nagyszerű lovas-készségről és fegyelmzettiségről tettek tanúságot a bandérium tagjai. Majd a négyes és ötös fogatok bemutatása következett. Egyaránt pompás volt a hajdúszobozslói öösloget, a hajdúhadházi négyesloget és a debreceni méntelep három keltos fogata. A loállomány bekebeli színvonalon állt. A közönség gyönyörködve nézte a lovasbemutatót. A bemutató végén Fogarassy Elek osztotta ki a kék selyem zászló díjakat. A lovasbe-

ge. Szénaitatót sodort feléjük a könnyű nyári szél. A magyar kenyér és a magyar szóna, a magyar termékenység jelképe. Az élet, boldogság táruul szét ebben az országban, mely mostmár a mi országunk és senki másé. Az Aratóünnepre felvonult parasztság nem hivalkodott, látszott rajtuk az a bibliai tétel, mely azt mondotta az embernek, hogy arod verejtékével keresd meg kenyeret. Ez a verejték most már nem a szolgaság verejtéke, hanem azé a munkáé, melyet a magyar ember saját magától végez. Együtt vagyunk a nagy munkában. Asszony és férfi. Az asszony szerepe jelentős az óskorban az asszony jött rá a termelésre, hiszen a férfiak vadászából, majd állattenyésztésből akartak csak élni. Az asszony munkája fontos és jelentős. A magyar asszony munkáját köszönti.

Az ebéd alatt a katonazenekar és Magyary Józsa zenekara magyar dalokat adott elő. A hivatalos ebédet kívül a Nagyerdőben szerte még több közébed volt. Az egyes községek és városok csoportjai közös étkezésen vettek részt. Megjelentek az egyes csoportoknál a Kisgazda Párt képviselői.

Népi bemutató a Színházban

Délután a Csokonai Színházban nagyszabású népi bemutatót rendezett a Független Ifjúság. A vármegyei szervezet nevében Zilahy Tibor elnök köszöntötte a megjelenteket, majd arról a munkásságról beszélt, amelyet két éve folytat már a Független Ifjúság, közve elsősorban a magyar parasztság kulturális felemelkedéséért. Szavai után kezdetét vette a műsor, amelynek színes számai lelkesen, igazán csak a néphez lelhető tehetőséggel, kedvvel adták elő a környékbeli falvak népi csoportjai.

A hajdúszobozslói szervezet leánycsoportjának hangulatos, kedves malomláncra óriási sikert aratot, de nem maradt el mögötte a hajdúhadházi Független Ifjúság táncosportjának táncszáma sem.

Nagyon szép volt a hosszúpályiak székely fonójelenet keretében előadott dramatizált ballada-előadása, a Kómóves Kelemen. A kabalai csoport nagy letzség mellett mutatta be a mezőkomáromi párost és a káliai kettőt, míg a nádudvari Független Ifjúság leánycsoportja egy nagyon kedves körleánytáncot járt el.

A műsor utolsó számaként a helybeli szervezet adta elő Caragiale román író drámai színművét „Szemet szemért” címmel. A darab minden szereplőjének játéka sugározta azt a lelkesedést, amellyel készültek a remekül előadott darabra.

Aratóbái

Egés az Arany Bikában kitűnően sikerült bál fejezte be az Aratónap műsorát. Az „Aratóbál”-ra soha nem látott tömegek kerestek tel a Bika nagytermét. A bál előtti műsor a Független Művelődési Mozgalom vezetőjének, Csosz Lászlónak hozott sikert. A FMM vegyeskara Szigethy Gyula kar-nagy vezetőjével szárváló hang-erővel és imponáló biztonsággal énekelte. A Független Ifjúság debreceni táncosportja és a szobozslói FI leánycsoportja színvonalos, öserejű magyar táncokat járt, alig akarlak őket leengedni a színpadról. Kiss Béla és Erdei István magyar nótákat énekel Magyar Gyuszi zenekarának kíséretével. Sárady Zoltán konferált szellemesen. A műsor után a Független Ifjúság hajdúszobozslói csoportja járt el a bál nyitótáncot, olyan tüzelt, magyaros lelkesedéssel, hogy mindenkinek repesett a szíve láttukra. Utána megkezdődött az általános tánc. Folyt is reggelig. Híába volt a nagy hőség, a fiatalság nem bánta. Állt a bál, amely méltó betetőzése volt a debreceni parasztság nagy napjának.

Bútor festés, BALOGH Csapó-utca 55.

Esernyőt csak szaküzletben vásároljon. Javítást, áthuzást legolcsóbban vállalok: Ernyőszalon, Piac-u. 77.

Szabó, bőripari és női-gépek speciális javítása Horváth Tihamész műszerésznél, Hunyadi-utca 19.

Tildy köztársasági elnök és Dinnyés miniszterelnök meglepettették a hadifogoly átvevő állomást

Itt értesültek hadifogoly hozzátartozóik érkezéséről

Dinnyés Lajos miniszterelnök debreceni tartózkodása során szombaton este meglepettette a hadifogolyátvevő állomást. — A miniszterelnök elbeszélgetett a vacsorázó hadifogolyokkal, majd a szállítmányi kísérő orosz tisztet megkérte arra, hogy a maga és kormánya nevében fejezzék ki köszönetüket Sztalin generálisizmuszának és a szovjetkormányának, hogy olyan gondossággal szállították haza a magyar hadifogolyokat. A beszélgetés közben megemlítette, hogy öccse Dinnyés Endre is hadifogolyban van. A beszélgetést Szabó István nemzetgyűlési képviselő felesége, a tábor tolmácsa közvetítette.

A tábor hírszolgálati osztálya mikrofonon kérdezte a hadifogolyokat, hogy ki tud a fogságban lévő Dinnyés Endréről. A megkeresésre vasárnap délelőtt — Papp Gyula hazatért hadifogoly jelentkezett a mikrofonszobában

és jelentette, hogy együtt jött a miniszterelnök öccsével Foksnáig. Gál Lajosné szociális titkár telefonon közölte a miniszterelnökkel az örömhírt, aki vasárnap délelőtt a gyűlés kezdete előtt értesült öccse hollétéről. — Dinnyés Lajos azonnal kiküldte titkárát a Pavillon lakonyába s a hírt hozó Papp Gyulától átvette azt a levelet, amelyet Dinnyés Endre küldött miniszterelnök bátyjának. A miniszterelnök 100 forintot adott a hírnökönek.

Vasárnap délután Tildy Zoltán köztársasági elnök tekintette meg a hadifogoly átvevő állomást. A köztársasági elnököt is örömhír érte, mert itt értesült arról, hogy egyikköccse Tildy Béla hadifogságból hazatérően Maramaroszigeten van.

A köztársasági elnök az átvevő állomáson tartózkodó mintegy 2000 hadifogolynak 10.000 cigarettát osztott szét. Az első csomagot maga a köztársasági elnök adta át a foglyoknak.

Ugy a köztársasági elnök, mint Dinnyés Lajos nagy elismeréssel nyilatkozott az átvevő állomás munkájáról.

Pongrácz államtitkár meglepettette a hadifogoly átvevő állomást

Dr. Pongrácz István miniszterelnökségi államtitkár tegnap délelőtt meglátogatta a hadifogolyátvevő állomást Ory István főispán kíséretében. Tájékoztatta magát a hadifogolyok átvevése, ellátása és egészségügyi körülményei felől. Ezek során a vezetőket elmondotta, hogy a mai napig Foksnai és Maramarosziget felől 22.900 hadifogoly érkezett, a betegségek ezeket minimálisak. Az átvevő állomás vezetősége egy pár vizsgálógot szóval tett az államtitkár elé, amire nézve az államtitkár meglepte a szükséges intézkedéseket.

Vasárnap és hétfőn 2700 hadifogoly érkezett, mára két szerelvényt várnak Foksnai felől

A Foksnai-i gyűjtőtáborból vasárnap kora reggel újabb hadifogolyszállítmány érkezett Debrecenbe. A hadifogolyok jó egészségben jöttek. A hazatérők szám szerint 1527-en voltak, s közöttük 91 tiszt jött.

Hétfőn este Maramarosziget felől futott be hadifogolyszállítvány. Ezel a szállítmánnyal 1203 hadifogoly érkezett az átvevő állomásra. A hazatértekkel 99 tiszt jött.

Mára keddre két hadifogolyszállítvány érkezését várják. Az egyik szerelvény a kora reggeli órákban érkezik meg körülbelül 1500 hazatérővel. A másik szerelvény ugyancsak Foksnai felől jön.

Ennek érkezése délelőtre várható.

György (148), Mezei János (7858), Erdei István (7858), Kállai Károly Bellegelő 241 (7858), Tolnai Sándor őrm. (40-a), Szabó András hdgy (Maramarosziget), Sipos Ferenc őrm. (20—15 Moszkva), Papp István (30 Moszkva), Nagy Imre (270—5), Szobonya Béla és Zoltán úzennek Sipeki Balázs Árpádnak Posta és Stepan Lászlónak Arany János u. 58. (Maramarosziget), Hegedüs Tibor hdgy banktisztviselő (363—3), Stecinger Gyula Bellegelő 514. (7466), Budai János Busi u. 13. (75), Lucei István Ondód (75), Gyarmati József Bellegelő (75), Molnár Sándor Ondód (75), Golmányi Mihály Felsőguth (78—18), Tóth Ferenc Ondód Perc dűlő (78—18), Bodnár Imre Károly Ferenc u. 34. (75), Kállai Károly Bellegelő 241. (78—18), Fehérvári Zoltán zls. úzen Fehérvári Valériának MAV UVE (Foksnai), Virág István úzen Fehér Sándornak Baithány u. 6. (7119—2), Szöke Pál Hajnal u. 2. (Foksnai), Koós János Magoss György tér 1. sz. (7147), Takács Jenő (147), Szitó János Honti u. 4. (424—6), Szitó Sándor (Foksnai), Penyige József (148—30), Hölgy Ede zls. (Foksnai), Farkó Sándor (7119—2), Orosz Géza úzen Magoss Tivadarnak város-háza 14. (119—2), Rozsályi István Patai út 10. (Foksnai), Jónás László szds. Csapó 45. (Foksnai), Farkó Béla hdgy Piac u. 2. (7119), Rozsályi Gergely zls. Darabos u. 22. (Foksnai), Szilágyi Imre zls., Sándor Gyula zls. Fogarassy József, Halász József zls., Thuróczy

György zls. (Foksnai), Szegegyi Miklós Szobogzlói út (Foksnai), Szilágyi József kocsmáros értesíti feleségét és kis leányát Balaton u. 26. és szüleit Barcaság u. 25. szám alatti lakosokat, hogy nem sokára otthon lesz. Addig is szeretettel csókolja mindnyájukat.

Hajdú, Bihar megyébe úzennek:

Torma Imre Hajdúböszörményi Korvin köz (148—19), Balogh Mihály Tiszalök (145—3), Oláh Gusztáv Ibrány (7427), Engi Sándor tóhadnagy Hajdúbágyos (Maramarosziget), Barna József Bagamér, Varga János Hajdúhadház Kinizi u. 36. (7466), Beke Lajos Nádudvar Pozsonyi út 431. (504), Szabó Gyula Püspökladány (Szatura kórház), Gut István Berettyóújfalú (7466 Duszina), Moldoványi János Nagyléta (7466), Lévy Károly Hajdúböszörményi Erdei u. 60. (30 Moszkva), Molnár János Hajdúböszörmény (270—14 Borovicsini), Csécs László Hajdúhadház Tamás u. 22. (7854-b), Lisztes Sándor Berettyóújfalú (44—66), Kőrösi Imre Nádudvar Nagykereszt (46), Gy. Nagy Géza Kaba Arany u. 978. (46), Kati Márton Hajdúböszörményi Újváros u. 9. (148—26), Szabó Gábor Hajdúhadház Toldi u. (148—26), Végh József Saránd (149—2), Rakovszky József hdgy Hajdúböszörmény Varga L. u. 23. (7147), Orosz Géza úzen özv Mihálynak Nagykálló (119—2). — A lentiek közül hozzátartozóikkal, hogy valamilyen nyílen egészségesekek és rövidesen hazajönnék.

Vizsgálati fogságba helyezték a közéleti vezetőjét

Simon-Kovács József ellen a város hivatali sikkasztás miatt megtette a feljelentést

Simon László, aki Simon-Kovács József álnév alatt Debrecen város közéleti ügyosztályának vezetője volt, szombaton délután óta a debreceni törvényszék fogságában lakója. Az iratokat dr. Sámly László államügyész tanulmányozta és utána megtette indítványát a vizsgálóbírósnak. Eddig kettős házasság bűntette és többrendbeli közokirathamisítás és magánokirathamisítás bűntette miatt folyt ellene a vizsgálat. Szombaton befutott Debrecen város polgármesterének feljelentése Simon-Kovács József ellen és így a vádindítvány is bővült, elrendelték a vizsgálatot hivatali sikkasztás bűntette miatt is. A feljelentés szerint — amit Szabó Kálmán polgármester írt alá — Simon-Kovács József az elszámolásra átvett pénzeszegekből 10.589 forinttal nem tud elszámolni, az erre vonatkozó nyugtákat vagy megsemmisítette, vagy a megőrzés körül gondatlanul járt el. Az eddigi házi vizsgálat szerint a számvétség és házipénztár kára 10.589 forint. Simon-Kovács József, valódi neve Simon László, 7 gimnáziumot végzett. A kettős házasság bűntettét az ügyész indítvány szerint úgy követte el, hogy Simon László 1942-ben december 27-én házasságot kötött Filó Ilonával, de ettől nem vált el, majd álnévén, Simon-Kovács József név alatt 1945 október 27-én elvette Szilágyi Erzsébetet, akitől elvált 1946 december 10-én, majd harmadjára házasságot kötött 1947 január 10-én Harro Margittal, aki jelenleg is mint felesége szerepel.

A köz- és magánokirathamisítást azáltal követte el, hogy fordolatosan minden hivatalos és magánvonatkozásban a Simon-Kovács József álnévet használta és írta alá. Tulajdonképpen minden aláírása külön bűncselekményt képezhetne. Az államügyészség egy rendbeli, folytatlagosan elkövetett közokirathamisítás bűntette miatt rendelte el a vizsgálatot, amit nem is lehetne megállapítani a sok száz esetben eszközölt hamis névalírást. Az államügyészség most megküldte az iratokat a vizsgálóbírónak és

DEBRECZEN 1947 VII. 1.

gatja ki Simon László — Simon-Kovács Józsefet és vizsgálati fogságba helyezi. Kihallgatása után a vizsgálatot kiterjesztve folytatja le és több tanút hallgat majd ki. A vizsgálat úgy a kettős házasság, mint a közokirathamisítás mint a hivatali sikkasztás büntettére kiterjed.

A vizsgálóbíró kedden hallgatja ki Simon László — Simon-Kovács Józsefet és vizsgálati fogságba helyezi. Kihallgatása után a vizsgálatot kiterjesztve folytatja le és több tanút hallgat majd ki. A vizsgálat úgy a kettős házasság, mint a közokirathamisítás mint a hivatali sikkasztás büntettére kiterjed.

Megjelent a búza, rozs, árpa és zab új áráról szóló rendelet

A Hivatalos Lap vasárnapi számában megjelent közelítési rendelet megállapítja a búza, rozs, köcszeres, árpa, zab és kőles új árát. A 78 kg hektoliter súlyú szokványminőségű búza termelői ára terménybeszolgáltatási kötelezettség esetén mázsánként 80 forint, a nembeszolgáltatás esetén 80 forint, a mázsánként eladott búza 80 forint.

A 71 kg hektoliter súlyú, szokványminőségű rozs termelői ára 54, ill. 72 forint.

Az árpa termelői ára 50, a szabad-

forgalomban 64 forint, A zabé 50, ill. 67 forint, A kölesé 60, ill. 60 forint. A búzadara malmai eladási ára 124, nagykereskedői ára 130 forint, kiskereskedői ára kg-ként 1,40 forint, Ugyanannyi a főmész és a kukorica, cadara ára is.

Az egységes búzakenyérlistát az egységes rozsliszt, árpa és kukoricaliszt malmai eladási ára 72, nagykereskedői ára 76, kiskereskedői eladási ára kg-ként 82 fillér. (MTI)

Választási szövetség és külön lista

A választáson külön listával indul a Szociáldemokrata Párt

A Szociáldemokrata Párt országos választmánya hétfői ülésén Marosán György főtitkár helyettes elmondta beszámolóját a szervezés kérdéseiről. Hangoztatta, hogy a választásokon a párt önállóan, külön listával indul, de a választási szövetség közös programot, közös propagandát

indul a Szociáldemokrata Párt

jelent a reakció ellen. A szövetség cédulákon a Függetlenségi Frontba tömörült pártok nevei alatt fel lesz tüntetve, hogy az illető párt a Függetlenségi Front tagja.

Ezután vita indult meg majd a felszólalásokra Szakasits Árpád válaszolt.

Fordulópont a párisi értekezleten

Páris (Reuter). Párisi megfigyelők véleménye szerint a külügyminiszterek külföldi találkozója fordulópontot jelentett. Párisban általában úgy fogták fel, hogy a vasárnapi szabadnap Bevinnek és Bidaultnak arra akart időt engedni, hogy jól átgondolják a Marshall tervvel kapcsolatos szovjet felajánlást.

A tervvel kapcsolatos orosz álláspontot a Tass Iroda párisi tudósítójának közleménye tárta fel, amely kijelentette, hogy a szovjet küldöttség kívánatosnak tartja a három országból megnevezett bizottságok kiküldését. Az orosz vélemény szerint abban a

kérdésben is dönteni kell, hogy milyen kapcsolatok jöjjenek létre az Egyesült Nemzetek szervezete európai gazdasági bizottságával. A Tass tudósítója ezekhez hozzáfűzte azt is, hogy a volt megszállott országok szükségletei külön figyelmet igényelhetnek.

Molotov hír szerint azt kérte, hogy kérjék az Egyesült Államokat határozzák meg a jövőbeli amerikai segítséget és adjon biztositókat arról, hogy az amerikai kongresszus elfogadja és jóváhagyja azt a megállapodást, amelyet az európai tervvel kapcsolatban elébe terjesztenek.

Eröss és Bárányos miniszterek az időszerű kérdésekről

A Független Kisgazda Párt nagykövati aratónapján és nagygyűlésén Eröss János közéleti ügyi miniszter kijelentette, hogy a párt bátran megy ismét az urnák elé. Változatlanul kitart álláspontja mellett, hogy poigári és nemzeti alapon álló politikai párt, de megbeszéli a többi politikai pártot. Saját listájával fog résztvenni a választásokon. A magyar nép érdekeit szolgáló államosításban kész résztvenni, de különösen a föld-

vonalan, nem hajlandó további lépéseket tenni. Végül kijelentette, hogy a gabonafélék és tejtermékek kivételével, amelyeknek árát is lényegesen felemelték, minden más termelvény ára szabad lesz.

Bárányos Károly földművelésügyi miniszter azt mondta, hogy az a gazda, aki szeptember 1-ig eleget tesz beszovaltatási kötelezettségének, mázsánként nem 60, hanem 65 forintot kap a búzáért.

BELPOLITIKAI HÍREK

A kisgazdapárt politikai bizottsága kedden ülést tart. Az ülésen a külügyminiszteri állás betöltéséről és több külföldi követ személyéről döntenek.

A külügyminiszteri tőroára újabb Eröss János közéleti miniszter a legesélyesebb jelölt. Amennyiben vállalja a tárcát, úgy a közéleti miniszterium élére Mátéffy Elek államtitkár kerül. Bárányos Károly földművelésügyi miniszter távozása esetén utódja előreláthatólag Z. Nagy Ferenc lesz.

A választásokat valószínűleg szeptember közepén tartják meg. A képviselők száma állítólag 300—320-ra csökken.

A csehszlovák szociáldemokrata párt meghívására kedden utazik Prágába a magyarországi szociáldemokrata párt küldöttsége, amelynek tagjai Ries István, Böhm Vilmos és Marosán György. Ries István Prágából, a kormány megbízásából valószínűleg Moszkvába megy, hogy ott részt vegyen azokon a tárgyalásokon, amelyeket a potsdami egyezmény ügyében folytatnak.

Károlyi Mihály elvállalja a párisi követi megbízást, ha a tervek értelmében azt neki ajánlják. Hír szerint a demokratikus pártok egyetértéssel Károlyi Mihály jelölésében.

A lengyelországi ukrán felkelők veresége

Az angol rádió jelenti Varsóból: A lengyel kormány hivatalos közleményt adott ki a délkeletlengyelországi ukrán felkelőkkel folytatott legutóbbi sikeres harcokról. Ezekben közül, hogy 100 ukrán nacionalista partizán esett el. Az elesettek között megtalálták a nemrégiben meggyilkolt lengyel honvédelmi államtitkár gyilkosának holttestét is. (MTI)

A Szovjet Tudományos Akadémia elhatározta: az októberi forradalom 30-ik évfordulójának megünneplésének szentelt ösz ülésszakát. Mintegy 30 tudományos előadás ismerteti a szovjet tudomány legkiválóbb teljesítményeit.

Ortutay Gyula kultuszminiszter Debrecenben megtekintette a tanügyi intézményeket, kulturális szerveket, támogatja a Nagytemplom és iskolák újjáépítését, elősegíti a tanulók szociális segítségét

A magyar kultúra legfőbb óra, Ortutay Gyula kultuszminiszter a vasárnapi aratóünnep után két napra Debrecenben maradt. Ez idő alatt sorra látogatta a debreceni kulturális és tanügyi intézményeket, személyesen ismeri meg a Tiszántul legnagyobb városának sajtós problémáit.

Hosszú évtizedek óta első eset, hogy a kultuszminiszter érdeklődését, segítő szándékát közvetlen érezhette ez a város és a gesztusért — a debreceni iskolák közművelődési intézmények helyrehozására, a szegénysorsu diákok minden eddig felülmúló irányu támogatására tett ígéretért — a legösszefőbb hálnak kell kifejeznünk Ortutay miniszternek, aki teljes mértékben átérzte, hogy a magyar művelődés egyik pillére ez a város mely támogatásával külön szerepet tud vállalni a demokratikus szellemű nevelés feladatának végrehajtásában.

Hétfőn reggel a tankerületi főigazgatóság küldöttségét fogadta a miniszter Dr. Gacsányi Sándor tankerületi főigazgató ismertette a pedagógusok kérelmeit, majd a kultuszminiszter segítségét kérte, hogy a volt huszártanár épületében ősszel megkezdhesse működését az egyetlen belvárosi állami általános iskola. Ortutay miniszter erre nézve ígéretet tett.

Debreceni tartózkodása során Ortutay miniszter kocsorút helyezett el Csokonai Vitéz Mihály szobrára.

Ezután dr. Kovács Máté és Zsebők Zoltán államtitkárok, Handák Tibor miniszteri osztálytanácsos, Zoltán Péter a kultuszminisztérium sajtóosztályának vezetője, dr. Kiss Árpád a Közművelődési Tanács igazgatója, Szabó Kálmán polgármester és Asztalos Sándor népművelési felügyelő társaságában látogatást tett a Dóczy Leánynevelő Intézetben. Dr. Papp Ferenc igazgató terjesztette elő a kérelmeket. A háborus pusztítások rendezésére, a szeriárak helyreállítására, felszerelésekre kért segítséget. Koppány Mária és dr. Vekerdy Bónán az internátus és régi Dóczy épület hiányosságai kapcsán terjesztettek elő hasonló kérést. Ortutay miniszter kiadta a helyreállítás legmesszebbmenő támogatását, elismerését fejezte ki az intézetben folyó újjáépítő munkáért, melyet a tanárok, tanulók és szülők összefogása, legmesszebbmenő áldozatkészsége tette lehetővé. A Dóczy intézet példát mutatott ezen a téren.

Bejelentette Ortutay miniszter, hogy országosan versenyt indít intézetek, tanárok és tanulók között a legjobb újjáépítési és pedagógiai eredmények elérésére.

— Az újjáépítés terén elért eredmények jutalmazásánál nehézség lesz az elsősegét elvitatni a Dóczytól — jelentette ki a kultuszminiszter.

Ezután a tanárokkal közös megbeszélést tartott Ortutay miniszter. Elismerőleg szólt arról, hogy a 48-as ünnepséggel kapcsolatosan indított néphagyomány gyűjtés milyen nagy számban jelentkeztek Debrecenben. Kérte ennek az ügynek lelkes felkarolását a tanároktól.

— Ki akarom építeni a tájcentrumok szerepét, a kulturát hangsúlyozta. — Majd közölte, hogy a megoldásra váró reformok során is egy debreceni, sárospataki pápai, kalocsai, tehát nagy hagyományokat őrző intézetek tradícióit a legmesszebbmenően meg kell őrizni.

Ortutay miniszter ezután megtekintette az intézetet, gondos figyelemmel nézte át a rajzkiállítás anyagát. Megszemlélte a régi Dóczy intézetet s külön örömmel, hosszasan időzött az ott levő napközi otthonban játszódozó gyermekek között. Ezt a napközi otthont a Dóczy leánygimnázisták állították fel és felállítva gondozzák benne a munkában elfoglalt szülők gyermekeit.

— Most pedig kérem a tantesület tagjait, beszéljenek kendőzetlen őszinteséggel problémáikról — mondotta a kultuszminiszter — Szeretem a kemény, igaz szavakat, még akkor is, ha fájdalmasak és segíteni szeretnék minden vonalon, ahol módomban áll.

A „MINISZTER BÁCSI” FAGYALTOT, CUKROT AD

Kedves jelenetek sorakoztak ennek kapcsán. Ortutay miniszter megjelenésére pillanatra félbeszakadt a fulbemaszó népi dal lamokra folyó játék, de a kultuszminiszter a gyerekek körébe került s barátságosan intett:

— Játsszadatok csak, hadd lássam, mit tudtok.

Az úda gyermekhangon felcsendülő dallam és gondtalan játék láthatóan szórakoztatta a minisztert, akit erre körülvettek az apróságok...

— Hogy hívják téged? — kezdte egy kerekarcu, nagyszemű kislánytól.

— Veréb Anikó.
— Hanyadikba jársz?
— Másodikba...
— Aztán szeretitek a cukrot, fagyalotot...
— Nagyon...

Előkerült a miniszter zsebéből pénztárcája... — Néhány üzest nyújtott át...
— Küldjétek el cukorkáért, fagyalotot... De igazságon osszátok el, nehogy bógás legyen mert akkor visszajövök, negnadrágokkal benneteket.

A kisgyermekarcokra kiragyzogott az öröm...
— De azt nem tudjátok, hogy én ki vagyok, ugye?
— Báci...
— Valaki megszögtá... erre a gyerekek kijavították.

— Ortutay miniszter báci.
— Én vagyok a ti gazdátok — mondotta nevetve a miniszter.

A KOLLÉGIUMBAN

A Dóczy-intézetből Ortutay miniszter és kísérete a Kollégiumba ment, ahol a bejáratnál dr. Péter Zoltán igazgató fogadta, majd a tanácsteremben, ahol megjelentek a kollégiumi tantesületek és kulturális szervek tagjai, D. Dr. Révész Imre püspök köszöntötte megkapó szavakkal Ortutay Gyulát, nemcsak mint kultuszminisztert, hanem mint tudóst is, dnyujtva a magyar kultúra vezetőjének a Kollégium jubileumi plakettjét és a Kollégium történetét. A püspök szavaira a kultuszminiszter válaszában a Révész családot és a püspököt a humanista tradíciók követőinek aposztrofálta, majd az egybegyűlt intézeti tanári karhoz intézett beszédében hangzott, hogy a felekezeti iskola végső szimbóluma ez a kollégium, amely szegény és jómódú szülők gyermekeit egyformán az emberségre és a magyarságra tudta nevelni és ezt a hagyományt továbbra is megőrizte. Kijelentette, hogy ő katolikus miniszter, mindenkor segítségére lesz a magyar jövőd szem-pontjából elhanyagolhatatlan intézménynek, mint ez a Kollégium és a református felekezeti iskolák növendékeinek. Kifejezte azt a reményét, hogy a Kollégium garancia lesz arra, hogy a demokrácia szellemében a népjárára fejt ki továbbra is nevelő tevékenységét, hogy ez adja meg létjogosultságát.

Átnyújtott ezután a kultuszminiszternek egy szociografiai kimutatást 1876—85 közötti évtizedről a tanulók szüleinek társadalmi helyzete szerinti megoszlásáról. A kimutatás szerint a tanulók zöme szegény szellemű emberek, munkások, tanítók, tanárok, papok gyermeke volt.

— Most pedig kérem a tantesület tagjait, beszéljenek kendőzetlen őszinteséggel problémáikról — mondotta a kultuszminiszter — Szeretem a kemény, igaz szavakat, még akkor is, ha fájdalmasak és segíteni szeretnék minden vonalon, ahol módomban áll.

Péter Zoltán dr. kollégiumi igazgató a Kollégiumot ért háborús károk rendezésére kért támogatást a szülők példátlan áldozatkészségével, állam és város támogatásával ez a munka már megindult, de a feladatok orozslánrésze még megoldásra vár, így elsősorban lényeges az internátus ügye. Dr. Magyar Kálmán, a ref. főgimnázium igazgatója a szeriárak felszereléséhez, a központi fűtőtest rendezéséhez kért támogatást.

Czegléd Sándor, a lelkesképző igazgatója, dr. Kiss Tihamér tanítóképzőintézet igazgatója és dr. Péter Zoltán a diákmozgáshoz kért segítséget. Ráműtatott arra, hogy a Kollégium mai értékben 700.000 forintot fordított évenként, pl. még 1948-ban is szegénysorsu diákok támogatására s az elvult években ennek csak huszad részét adhatta.

Ortutay kultuszminiszter közölte, hogy azalatt a rövid idő alatt, mióta a kultuszminisztérium élén áll a költségvetésben 4.1 százalékról 14.1 százalékra emelte a diákság szociális segítségére fordítandó költség előirányzatát. Nem tudni még mit kell lefaragni a költségvetésből de ez a kérdés szívügye és mindent megtesz a diákság támogatására.

Szentpéteri Kun Béla egyházközségi főgondnok a teológiai tagozat helyzetét tette szóvá.

Ortutay miniszter hangzottatta hogy mint kultuszminiszternek feladata elsősorban az állami iskolák támogatása, de szíven viseli valamennyi felekezet iskolájának ügyét, a katolikuságtól az elismert vallásokig. — Ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy törvényjavaslatot tesz, hogy az elismert, de nem bevett felekezeteket egyenjogúsítsák jelenlegi méltatlan helyzetüket szüntessék meg. Fontos azonban, hogy a felekezetek és az állam között benőleges kapcsolat legyen s a felekezeti iskolákban demokratikus nevelés folyjon. Az iskolai szeriárak tönkrement anyagának pótlására külön akciót indított. Ugyancsak elindította a „Munkásság az iskoláért” akciót melynek kapcsán a munkásság segíti az iskolák újjáépítésében. Érdeklődött ezután Csenki Imre tanártól a Kollégiumi Kántus és kórus működéséről, majd dr. Lukács László könyvtárigazgatótól a Kollégiumi könyvtár helyzetéről.

— A könyvtárban számos olyan példány van, melyet mint a kollégiumi könyvtár eladott duplumját vette meg. Egyébként egyike vagyok azoknak az irigyléreméltó embereknek, akiknek könyvtára teljes épségben megmaradt jegyezte meg a kultuszminiszter.

Ezután Révész püspökkel és Lukács könyvtárigazgatóval, Szabó Kálmán polgármesterrel együtt megtekintette a miniszter a Kollégiumi Könyvtárat az oratóriumot és a Nagytemplomot. Szabó Kálmán polgármester jelentette a miniszter előtt, hogy a centenáriumi ünnepségekre rendkívül fontos volna, hogy a Nagytemplom újjáépítése befejeződjön mert ezeknek az ünnepségeknek jelentős része a Nagytemplomban folyt le.

— A Nagytemplom rendezésére az ünnepségekre ígéretet

— jelentette ki Ortutay miniszter. — A debreceni Nagytemplom és az esztergomi bazilika rendezése egyébként is legfontosabb programjaim közé tartozott.

A kultuszminiszternek Révész püspök mondott meleg hangon köszönetet a már nyújtott és az ígért támogatásokért:

— Nemcsak az összeget becsülik bennel — mondotta — hanem a lelket is, mely a segítségben megnyilvánul.

Ugy érzi, hogy a támogatást nyugodt lelkiismerettel igénybe vehetik, mert a Kollégium 400 éven át a szegény kismembek anyagi javaiából a nemzet javára hozott áldozatokat. Az a Kollégium — hangsúlyozta a püspök — az új Magyarországot felépítésében, régi alapelvei szerint, de a legteljesebb odaadással kíván dolgozni. A félreírások a református egyház részéről eloszloban vannak.

Ezután Ortutay miniszter Öry István főispánnal szűkkörű ebédet vett részt.

A KULTUSZMINISZTER A SVETITS INTÉZETBEN ÉS A DOLGOZÓK GIMNÁZIUMÁBAN

Deután Ortutay kultuszminiszter kíséretével, Öry István főispán és Szabó polgármester társaságában a Svetits-intézetet látogatta. Mellau Márton igazgató és dr. Pintér László püspöki helynök fogadták a minisztert, akinek az intézet két kis növendéke, Czudor Éva és Szabó Attila verses köszöntő kíséretében csokrot nyújtott át. — Mellau Márton igazgató előadásában ismertette a félszázados intézet történetét, az alapító személyét. A növendékek ének-kara Veréb Mária Aura tanárnő vezetésével énekszámot adtak elő Vocsánszky Erzsébet gimnazista pedig az intézet tanulóinak tudórlétét tolmácsolta a miniszternek. Mellau igazgató részletesen feltárta a Svetits-intézet helyzetét, a háború okozta károkat, melyeknek egyrészt 50 nővér a növendéksereg és szülők segítségével szinte csodát művelve eltűntette. A hároméves tervben 250.000 forintban mutatták ki az intézet helyreállításának költségeit, — amiből 130.000 forintra nincs még fedezet, a többi önjerejéből, tandíjakból magára vállalja az iskola, intézet, melyben öt iskolatípus működik. A belső felszerelésnél, szeriáraknál, könyvtárnál és internátusban még nagy hiányosságok vannak, melyeknek pótlásánál biznak a kultusz-kormány segítségében.

— Miniszter Ur! — Fejezte be szavait Mellau igazgató — ki akarjuk venni részünket az ország felépítéséből s kérjük támogatását.

Ortutay miniszter válaszában megígérte támogatását ugyanazt kérve, mint a református tanintézeteknél tett látogatásokor, hogy az intézetben a demokrácia, az önsorsát intéző nép szelme, gondolatok éljen, ebben a szellemben neveljék növendékeiket.

— Egyház és állam között meg lehet teremteni az együttműködést s hiszem, hogy az együttműködés jelei a jövőben növekedni fognak s a felekezeti iskolák, melyeknek csaknem 400 százalékos segélyt nyújt az állam teljes tiszteletben tartva egyházi célkitűzéseit, nevelje lesz a demokráciának. Erre nézve megkapó szavakat kaptunk, ebben az intézetben nevelőktől és tanítványoktól egyaránt. Részünkről igyekezni fogunk minél többet lenni ennek a félszázados intézetnek gondjaiból — fejezte be a miniszter szavaiban, bucsuzóban kedvesen elbeszélgetett a Zrínyi Ilona és Szilágyi Erzsébet cserkészcsapat kis tagjaival nyári táborozásukról. — Majd „megfagyaltotta” itt is a kislányokat.

Ezután a tudóteleggondozó romépületében elhelyezett, ki-

DEBRECZEN 6. OLDAL 1947. VII. 1.

bombázott Mikopéresi uti általános iskolánál tett látogatást a kultuszminiszter és Varga Lajos igazgató szavaira válaszul a gyereket tett, hogy a három éves terv keretében első között épüljön fel a 700 gyermek tanítását szolgáló, munkásszülők gyermekeit oktató, az újjáépítésben részket alaposan kivett a mostoha körülmények között is eredményes munkát végzett tanárok által vezetett iskolát.

Majd a Dolgozók Gimnáziumát látogatta meg, ahol dr. Tóth Lajos igazgató fogadta. Részt vett a VII. b. magyar és a III. osztály geometria óráján elbeszélgetett a hallgatókkal a beszedében hangzott, hogy a demokrácia módot nyújt tanulásra azoknak, akiknek nehéz körülményei nem engedték meg azt. Kérte azonban, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel, a maximumot tanulják meg a megtanulható anyagban. Ne dívat legyen a dolgozók iskolája, hanem komoly, nagy erőfeszítés, hogy olyan értelmiség nevelődjön, akik megbízható, alkalmas embereként szolgálhatnak bele az államélet nevelésébe.

Ezután fogadást tartott a kultuszminiszter, majd látogatást tett a hadifogolyátvevő állomáson s este résztvett a Csokonai Színház előadásán, megbeszélést tartott a színház problémáiról. Előadás után a város látta vendégül Ortutay minisztert, aki ma folytatja a kulturális intézmények meglátogatását, fogadja a munkássportolók küldöttségét a Stadionban, megtekinti a Déry múzeumot és látogatást tesz a pártoknál.

FUGGETLEN IFJUSÁG HIREI

Felhívom az Aratónap Független Ifjúság rendezőinek figyelmét, hogy a kiadott karszalagokat és zászlókat azonnal hozzák vissza.

Szerdán délután 3 órakor elnöki tanácsülés. Megjelenés kötelező.

A „DEBRECZEN” A MUNKANÉLKÜLEKÉRT

Jelentettük, hogy a „Debreczen”-t kiadó lapvállalat három-ezer forintot adott a munkanélküliek júliusi foglalkoztatására. Felajánlásunkra a következő választ kaptuk:

Debrecen város helyettes Polgármesterétől, Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó RT. Igazgatóságának, Helyben.

Debrecen város öszipolgarságának és a városi Tanácsnak nevében hálásan köszönöm a 3.000 forintos összegű felajánlásukat, mellyel, megertve a mai idők szavát, a debreceni munkanélküliek folyó évi júliusi havi foglalkoztatásukat elősegítik, — hozzájárulnak ahhoz, hogy több száz család hozzájusson az akció keretében egy hónapot át a mindennapi kenyérhez és meleg ételhez a munkája után s nem kell koldulnia akkor, amikor életerős, munkabíró csak a munkaalkalom hiányában nem tudott dolgozni.

— Önzetlen támogatásukat a gyűjtés folyamán követendő példaként fogom a többi szervezet, társadalmi egyesület és vállalat elé állítani s remélem, hogy a nemes példa hatása alatt a folyamatosan levő társadalmi gyűjtés eléri célját és minden dolgozó akaró jó indulatu magyar munkához fog jutni.

Ménas János polgármesterhelyettes.

Ma a kereskedők félórára bezárják üzleteiket tiltakozásul

A Kereskedő Társulat közli Kedden délelőtt 11 órakor minden kereskedő zárja be üzletét egy fél órára, tiltakozásul az árszövetkezetek és az igazságtalan áruszletés miatt.

